

# TRIBUNA

REDACȚIA  
Deak Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL  
Pe un an .. 20 cor.  
Pe jumătate an .. 10 "  
Pe 1 lună .. 2 "

Numeri de Duminică pe an 4  
coroane.

Pentru România și America  
10 coroane.

Pentru România și străinătate  
numeri de zi pe an 40 franci.

ADMINISTRAȚIA  
Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE  
de un șir garmond: prima  
data 14 bani; a doua oară  
12 bani; a treia oară 8 bani  
de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se  
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

## O interpretare.

»Purtarea grupului parlamentar al celor trei naționalități adevărate, — așa ni-se spune în coloanele unui ziar maghiar, — că ei (naționaliștii) nu voiesc să ajungă la scop în parlamentul ungar, nici împreună cu guvernul ungar, ci împotriva lui și în interesul aliaților austriaci».

Intre cuvântările rostite în dieta ungară de reprezentanții celor trei naționalități aliate nu e nici unul, din care s'ar putea trage concluziunea aceasta.

Interpretarea acelor cuvântări nu e cu toate aceste greșită.

Scopul, la care vor să ajungă Românii, Slovacii și Sârbii, e asigurarea deplină a libertății lor de dezvoltare națională, și adevărul este, că între Români sunt și vor fi și între Slovaci și Sârbi mulți ceice nu mai cred, că cu ajutorul guvernului ungar și prin parlamentul ungar se poate ajunge acest scop. Aceștia însă nu țin nici să iee parte la lucrările parlamentului ungar, nici să discute cu guvernul ungar. Aceia dar, cari și-au pus candidatura la cele din urmă alegeri și au putut să răzbească în parlamentul ungar, sunt susținătorii sinceri ai statului ungar, oameni, cari tot mai cred, că pot să ajungă »la scop în parlamentul ungar și împreună cu guvernul ungar.« Aceia dintre dânșii, cari au vorbit până acum, toți, fără deosebire s'au declarat de susținători ai statului ungar, ba unii dintre dânșii chiar și partizani ai independenței ungare, toți au dat dovezi neîndoioase, că în statul ungar și în înțelegere cu guvernul și cu parlamentul ungar vor să-și ajungă scopul.

Din toate răspunsurile ce li s'au dat rezultă însă, că nici guvernul ungar, nici parlamentul ungar nu au să-i ajute a-și atinge scopul, și rezultatul practic al discuțiilor urmate până acum e, că în statul ungar nu e cu putință ceea ce vor ei și că nu le va rămâne în cele din urmă decât una din două: ori să renunțe ori să-și urmărească scopul, — cum se zice în coloanele ziarului maghiar. — »împotriva guvernului ungar și în interesul aliaților austriaci».

Cu poporul maghiar ar fi cu putință înțelegerea. În actuala dietă nu sunt însă reprezentanții poporului maghiar, ci oamenii de încredere ai exploatorilor regatului ungar, pentru care susținerea actualiei stări de lucruri e cestiune de căpățuială și care nu se vor împacă nici odată cu gândul, ca Românii, Germanii, Slovacii și Sârbii din regatul ungar să se folosească de limba lor în toate sferele vieții publice și să aibă în parlament locurile ce după dreptate li se cuvin.

Acum, când Românii din Bucovina li se asigură cinci scaune în parlamentul din Viena, unul dintre ministrii ungari are lipsa de bun simț de a rosti vorba, că Românii din regatul ungar pot să fie mul-

țumiți, căci au 14 reprezentanți în Dieta din Budapesta. Atât de puțin îi cunoaște pe concetățenii săi Români și atât de lipsiți de simțământul de dignitate națională îi socotește, încât nu se sfiște a le spune, că pot să fie mulțumiți cu 14 reprezentanți în Dieta ungară. Cum ar putea un om cu judecată să mai creadă, că cu ajutorul unui asemenea ministru Românii își pot asigura dreptul de a se folosi de limba lor în administrațiune și la instanțele judecătorești!?

Nu e cu putință, și la acest »nu e cu putință« s'a gândit cel-ce a scris, că »împotriva guvernului ungare și în interesul aliaților austriaci« vor reprezentanții celor trei naționalități să-și ajungă scopul.

Românii, Slovacii și Sârbii nu pot să renunțe la libertatea lor de dezvoltare națională. Zadarnice sunt dar toate protestările lor de patriotism, căci nimeni n'are să-i creadă, că ei se vor lupta pentru susținerea statului ungar câtă vreme în el nu le este asigurată libertatea de dezvoltare națională. Interpretatorul are dreptate: Românii, Slovacii și Sârbii vor ajunge în cele din urmă la convingerea, că nu le rămâne decât să-și urmărească scopul »împotriva guvernului ungar și în interesul aliaților austriaci«, cari sunt dispuși a le face toată dreptatea.

Numai aici pot să ajungă lucrurile, dacă reprezentanții exploatorilor regatului ungar vor stărui ca până acum, ca singur ei să se împărtășească de beneficiile vieții publice.

Dar interpretatorul maghiar mai adaugă: *Nizuințele lor sunt în contradicție cu interesele statului maghiar, ele mărturisesc pe față, că vreau să se alăture la România».*

Dacă Românii din regatul ungar ar stă singuri, însinuarea aceasta ar avea oarecare rost; îndată însă ce vorba e de cele trei naționalități, care mai sunt prezentate și ca »aliat« ale Austriei, afirmațiunea are toate notele absurdității.

Și e cu toate aceste și ceva adevărat în ceea ce se zice în coloanele ziarului maghiar.

Fișpan în Caraș-Severin se vede că tot nu va fi numit un Român, precum s'a anunțat. O veste mai bună afirmă că numirea lui Fialka Károly vicișpanul actual din Caraș, este fapt împlinit.

**Lecție lui Barabás.** Ziarul «Budapești Hirlap» într'un articol de fond despre lupta ce se desfășură pentru mandatul din Pesta, dă lecții aspre lui Barabás, despre care zice »că nu numai că nu și-a luat osteneala să facă o dare de seamă cercului său despre învățămintele situației politice din urmă, dar nu și-a învrednicit alegătorii nici cu atât, ca să le desfășure programul pe baza cărui, de nou cere mandat dela ei».

Vor înțelege alegătorii aceasta desconsiderare?

## Discursul deputatului Vajda-Voevod,

rostit în ședința dela 16 Iulie a Camerei.

Onorată Cameră! Știu că este desagrabil pentru o astfel de armonică majoritate, ca un opozant și mai ales naționalist să-și ridice mereu cuvântul. Știu și acea că din punctul nostru de vedere al naționalităților este foarte critică situația noastră, pentru că prin faptul, că noi, deputații naționaliști formăm singura opoziție în Cameră, facem bune servicii pe de o parte majorității pe de altă parte guvernului (Strigă-te în dreapta: Mulțumim!) pentru că prin cuvântările noastre și prin faptul că Vă dăm prilej la polemici și la injurii, prea natural, să abate opinia publică maghiară dela multe altele, dela care îi prea zace în interes guvernului să se abată. (Mișcare și contestări în stânga).

On. d. ministru președinte a binevoit a ne gratifica cu epitetul de agenți provocateur-i, dar nu i-a numit tot așa de agent provocateur-i pe On. membrii ai partidului kossuthiste, cari au supus unei critici mult mai severe aceste așa numite »guvern național«. Cu toate aceste, noi ne ținem de datorie, să ne susținem neștirbit punctul nostru de vedere principial și să ridicăm d'atâtea ori cuvântul de câte ori o ținem aceasta în interesul țării, a naționalităților ei și a binelui public.

Cu prilejul discuțiunii adresei am făcut promisiunea On. Cameră, că la desbateră budgetului voiu dovedi, că pe terenul instrucțiunii publice nu se pot ajunge astfel de rezultate, ca pe noi să ne maghiarizați. (Mișcare în stânga și în stânga extremă). Acum, când este vorba de școlile de stat, a sosit vremea, să dovedesc aceasta; vreau să-mi țin promisiua și să-mi dovedesc afirmațiunile. (S'auzim! S'auzim!)

Să luăm numai referințele statistice ale țării. În privința aceasta îmi stă la dispoziție cartea lui Balogh Pál, edată la vremea ei de ministru! de instrucțiune.

Datele cuprinse în aceasta carte, sunt în mare parte temeiul, pe care-mi voiu sprijini concluziile. Dacă ezaminăm aceste date, vedem că în anii 90 au fost în țeară 4718 comune maghiare, 2981 comune române 2771 comune slovace, 1114 comune nemțești, 612 comune rutene, 386 comune croate-sârbești, 237 comune venzi și 17 comune de alte naționalități — firește cu excepția Croației, Slavoniei și Dalmației — au fost deci de tot 12686 comune. Detragând din acest număr al comunelor, numărul comunelor maghiare de 4718, rămân 7968 comune nemaghiare. Pe aceste 7968 comune nemaghiare ar trebui să le mistue, asimileze, absoarbe și maghiarizeze cele 4718 comune maghiare. (Zgomot mare și strigăte: Numărul populației trebuie luat! Aceasta este nu mai un joc cu numerele. Zgomot).

Prezidentul: Rog liniște!

Vajda-Voevod: Maghiarizarea da, ar fi posibilă atunci, dacă mari centre ungurești ar avea o astfel de așezare geografică între naționalitățile nemaghiare, încât să formeze puncte de gravitate, centre de revărsare, din cari să inundeze comunele nemaghiare din jurul lor. Tocmai pentru cuvântul acesta, nu e acesta un joc ce spun, ci ceva prea serios, pentru că ungrimea e așezată în centrul țării. (Mișcare în stânga).

Ballagi Aladár: E falsă întreaga teorie! (Mișcare în stânga).

Prezidentul: Rog liniște!

Vajda-Voevod: On. Cameră! Nu rămâne altceva, după ce maghiarizarea în urma situației geografice este imposibilă, decât încercarea de maghiarizare pe calea instrucțiunii publice.

Noi am prea văzut, de ce guvernele vechi, au forțat maghiarizarea pe calea instrucțiunii pu-



*Lengyel Zoltán*: Și mama i-a fost maghiară!  
*Vaida-Voevod*: Domnii deputați o știu bine în ce senz am spus-o aceasta. Ce mai discutați cu mine!

**Komjathy batjocorit.** Oficiantii de stat din Arad au ținut Marți sara conferență în saletul dela Millenium asupra atitudinii lor în fața alegerii de deputat. La orele șase a luat cuvântul Schweigert, dar în momentul acesta intră Komjathy Béla însoțit de mai mulți corifei de ai săi. Se făcù un zgomot mare. Oficiantii adunați le-au strigat:

— Afară! Cărați-vă de aici! Cine v'a chemat!

— Voastră nu sunteți oficiantii!

Și Komjathy cu ai săi s'au reîntors ca magii dela răsărit pe altă cale.

## Din Dietă.

— Ședința dela 24 Iulie. —

În ședința de azi guvernul și-a prezentat un proiect pentru prolongirea indemnității, care s'a primit în câte-va minute. Singur șeful partidului naționalist dr. *Teodor Mihali* și-a ridicat cuvântul contra, motivând aceasta cu neîncrederea ce partidul o are în guvern.

A urmat apoi budgetul ministerului de honvezi, prezentat de referentul Semsey László.

La resortul acesta a luat cuvântul din partea partidului naționalist Milan Hodja, arătând spiritul de castă ce domnește între oficeri și tendențele de maghiarizare ce se propagă și aici în jurul limbei de regiment.

Din partea kossuthiștilor a vorbit *Bakonyi Samu*, care a făcut și el critică cam cu perdea însă, guvernului. A luat apoi cuvântul ministrul *Jekelfalussy* care și-a apărat honvezii.

*Coriolan Brediceanu* a cerut în urmă ca gendarmeria să fie scoasă de sub jurisdicția guvernului și budgetul a fost primit.

A urmat resortul financiar prezentat de *Hoitsy Pál*.

La resortul acesta a vorbit din partea partidului naționalist.

*Iuliu Maniu*, care a arătat că capacitatea de suportare a sarcinilor este eshauriată cu desăvârșire și țara sucombă sub aceste sarcini. Și mai monstruoasă e disproporția împărțirii contribuției. Urgentează reforma dărilor, dar nu sporirea monopoliilor. Refuză proiectul.

A răspuns *Wekerle* și apoi s'a amânat discuția pe mâne.

## Din România.

M. S. Regele Carol a primit din partea M. S. Regelui *Be gi* o scrisoare de mulțumire pentru conferirea ordinului Carol I.

Ministerul de interne a intervenit la ministerul de războiu pentru a trimite trupe suficiente de a lungul Prutului pentru paza graniței și spre a împedea o eventuală incursiune a ovreilor din Rusia.

Intrunirea antigrească din Ploiești:

Duminecă s'a ținut în localul liceului vechiu o întrunire împotriva grecilor.

Au ținut cuvântări mai mulți studenți cari toți au înfierat purtarea grecilor contra românilor.

S'a deschis o subscripție pentru a se veni în ajutorul aromânilor cari vor să lupte contra bandelor grecești.

Din Sinaia se comunică, că anul acesta este o aglomerație enormă de lume.

Timpu fiind foarte frumos, vizitatorii vin din ce în ce mai mulți.

Se comunică că ministerul de război a telegrafiat comandamentului corpului IV de armată din Iași să nu mai acorde nici un concediu și nici o permisie ofițerilor din acel corp.

Acest ordin se pune în legătură cu gravele evenimente din Rusia.

»Monitorul oficial« de eri publică:

Cu începere dela 1 Iulie 1906 se prohibă orice import de mărfuri provenind din Grecia, fie că ar veni direct, fie în urma naționalizării în alt stat.

Dela aceeaș dată supușii greci vor plăti pentru proprietățile lor impozitul fonciar îndoit; iar pentru comerțul sau profesiunile ce ar ezercită impozitul patentei întreit.

Cele trezeci și două de spitale rurale Carol I, pentru care Corpurile legiuitoare au votat un credit în ultima sesiune extraordinară, vor fi construite după un tip model unic în toate județele.

Fiecare clădire va ocupa o suprafață de aproape un ectar. Acest model-tip cuprinde două săli mari, una rezervată pentru bărbați și una pentru femei, o sală de operație, un laborator de farmacie, o sală de așteptare etc.

Fiecare spital va conține 10 paturi pentru femei și 11 pentru bărbați.

Lucrările vor începe la 1 Iulie anul viitor.

Cursele de automobil între București și Oltenița au început regulat în fiecare zi, automobilele pleacă din București și Oltenița la orele 8 dim. și sosesc la destinație după 3 ore.

Ieri s'a respins la Galați un vas cu un mare transport de coloniale, care voia să descarce mărfurile sub pavilion turcesc, dar s'a dovedit că acele mărfuri în valoare de peste șese sute mii lei, erau de origină grecească.

Asupra asasinării păstorilor aromâni în apropiere de Caraferia, vilaetul Salonic, se dau următoarele amănunte: banda care a distrus turma de oi aparținând aromânului Apostol H. Gogu Effendi era compusă din 60 de Greci, recrutați parte în localitatea Cocovo Catrania, parte în Dugoru Dievada; dintre aceștia cea mai mare parte sunt supuși Greci. Din anchetă rezultă că grecul *Teodor Gada* din Caraferia, fecea parte din bandă.

Cât despre persoanele făcute prizoniere de către tâlhari, se atilă că e vorba de 7 păstori aromâni, dintre cari unul numit Tulu, care a fost crezut mort și aruncat în fluviul Bistrița, a scăpat și a dus caimacamului știrea că tovarășii săi au fost uciși și aruncați în fluviul sus numit.

## Rusia în preajma revoluției.

Țarul Rusiei nu voește nimic să învețe din trecutul său viforos. Fără să-și dea samă de consecințe a dizolvat Duma. A dizolvat-o, dar deputații nu s'au împrăștiat, ci au mers în Tinnia și acolo au continuat mai departe ședințele Dumei. Au adresat un apel către

popor, în care îl sfătuieste să nu dea dare nici soldați.

Deputații Dumei vreau să ia astfel de măsuri puternice, cari să-l răstoarne pe țar de pe tronul său atât de nedrept și e atât de puternic, curentul spre lumină în Rusia, încât orice încercare de înăbușire din partea țarului e neputincioasă. Țarul prin îndârjirea lui va reinvia în Rusia acele vremuri crâncene ce-au fost odată în Franca pe vremea revoluției de acolo, sau la 1848 la noi.

Este înspăimântătoare și revoltătoare, acea procedură necorectă ce se face cu deputații Dumei. Mai mulți au fost deținuți.

Dintre telegramele sosite nu ne spune că țarul a chemat la sine în audiență pe profesorul *Muromzev*, fost prezident al Dumei dizolvate, și au făcut pașii necesari, ca deputații să fie deținuți.

### Prima luptă.

*Pasen, 24 Iulie.* În orașul Alexandra de ieri decurge luptă între trupele resculate. Au dărâmat teate edificiile guvernului. Populația părăsește orașul.

### Tulburări în Odessa.

*Odessa, 24 Iulie.* Jefuitorii au devastat mai multe prăvălii, au spart ferestrele, dar miliția a împiedecat lățirea tulburărilor. Cazacii au amenințat că vor omori pe toți Jidanii.

### Potestățile și Rusia.

*Paris, 24 Iulie.* După informația ziarului »Echo de Paris« guvernul englez s'a adresat către guvernele tuturor celorlalte potestăți, că oare n'ar fi potrivit să facă pașii de lipsă la Petersburg și să ceară deslușiri asupra planurilor guvernului rus.

## Din străinătate

**Conferența interparlamentară.** În 23 Iulie s'a deschis în Londra conferența interparlamentară în așa numita »Royal Galleries«. Erau de față vre-o patru sute de alegători. Pe podiul presidential era lordul Creve, lordul *Tyeerdmruch*, lordul *Carlilgttan*, ministrul-president *Campbell-Bannermann* și *Brugand*, fostul candidat de presidentul Statelor-Unite. De president al conferinței a fost ales lordul *Weardale*, care pe cei prezenți, îndeosebi însă pe delegații din Rusia i-a primit cu pura simpatie.

*Campbell-Bannermann*, ca și șeful guvernului englez a salutat pe delegați și a mărturisit, că se simte foarte fericit, că în numele parlamentului englez, pe pământ englezesc poate să salute pe delegații veniți la conferență.

*Campbell-Bannermann*, a spus apoi, că regele *Eduard* va petrece cu deosebită atențiune demersul conferinței. Regele englez cunoaște foarte bine, ce-i chemarea conferinței și în toată privința e de acord cu această chemare.

Salută foarte cordial pe deputații Dumei (aprobări generale). Se folosește de ocaziunea, să-și aducă aminte de Țarul Rusiei, care a stărut și a contribuit mult la nutrirea ideii de pace. Poate să spună, că deși a dizolvat Duma, ea va fi de nou convocată. Vorbirea și-a terminat-o astfel: »A murit Duma? Să trăiască Duma«.

## INSTRUMENTE NECESARE LA ORI-CE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

## FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VÁSARHELY.





raportului cassarului. 3. Pentru încasarea taxelor dela membrii »Astrei« și pentru înscrierea membrilor noi. 4. Pentru verificarea procesului verbal.

e) disertațiune populară de părintele Constantin Lucaciu.

Ședința se suspendă pe câteva minute pentru lucrarea comitetelor exmisse.

f) raportul comisiunilor exmisse, împreună cu budgetul comitetului pentru anul următor 1907.

g) propuneri eventuale.

h) alegerea delegaților pentru adunarea generală a »Asociațiunii«.

i) închiderea adunării prin președinte. Bolești, la 23 Iulie 1906.

Dr. V. Lucaciu.  
secret.

George Șuta  
dir. desp.

## Concert, petreceri.

Inteligența română din M.-Ludoșiu și jur învită cu toată stima la *petrecerea de vară* ce se va aranja cu ocaziunea adunării desp. »Ludoș« al Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român. Duminecă în 12 Aug. st. n. a. c. Venitul curat este destinat pentru școala gr.-cat. din loc.

## PARTEA LITERARĂ.

### ACADEMIA ROMÂNĂ.

Concursuri pentru premii.

1906.

(Urmare).

Terminul depunerii la cancelaria Academiei în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1906.

IV. Premiul Adamachi, de 5.000 Lei, divizibil, se va da în sesiunea generală din 1907, prin Secțiunea istorică, pentru scrieri istorice, economice, juridice, filozofice, — de cuprins moral (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Noemvrie 1905 până la 31 Octomvrie 1906.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1906.

V. Premiul Asociațiunii Craiovene pentru dezvoltarea învățământului public de 1.500 Lei se va da în sesiunea generală din 1907 pentru cea mai bună carte didactică în limba română dintre cele tipărite dela 1 Noemvrie 1902 până la 31 Octomvrie 1906.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1906.

VI. Premiul Statului Lazăr, de 5.000 lei, se va da în sesiunea generală din anul 1908, prin secțiunea științifică, pentru o scriere cu conținut științific în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istoria naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în genere), care se va judeca mai meritoare printre cele publicate dela 1 Noemvrie 1905 până la 31 Oct. 1907, s'au pentru cea mai importantă invențiune științifică făcută dela 1 Noemvrie 1905 până la 31 Octombrie 1907.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octombrie 1907.

VII. Premiul Adamachi, de 5.000 lei, divizibil, se va da în sesiunea generală din 1908, prin secțiunea științifică, pentru scrieri cu conținut științific în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în genere), cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Noemvrie 1905 până la 31 Oct. 1906.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octombrie 1907.

VIII. Premiul Statului Eliade-Rădulescu, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1909, prin secțiunea istorică, pentru o scriere istorică, economică, juridică sau filozofică, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Noemvrie 1904 până la 31 Octomvrie 1908.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1908.

IX. Premiul Adamachi, de 5.000 Lei, divizibil, se va da în sesiunea generală din 1909, prin Secțiunea literară, pentru scrieri de literatură sau de filologie, cu cuprins moral (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Noemvrie 1905 până la 31 Octomvrie 1908.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1908.

X. Premiul Hagi-Vasile, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1912, prin secțiunea istorică, pentru scrieri privitoare la comerțul român în trecut și în prezent și publicată în timpul dela 1 Noemvrie 1905 până la 31 Octomvrie 1911.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1911.

(Va urma.)

## Poșta Redacției.

Părintelui Taz. Dl deputat V. Goldiș e acasă.

## Posta Administrației.

Andrescu. Temesvár. Abonamentul societății funebre e achitat până la 1 Ianuarie 1907.

N. M. F.-Verzár. Abonamentul e plătit până la 1 Februarie 1900.

## BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

### „Pentru Țărani“

de Nicu Stejărel, o carte foarte frumoasă și folositoare.

Conține pe 150 pagini:

Învățătură morală-religioasă, iubire de neam și de limbă, combaterea beției, sfaturi economice, de cumpăt și socoteală, în proză și versuri, printre ele presărate și glume nevinovate, cu 30 chipuri anume făcute și foarte nimerite.

Prețul unui exemplar numai 1 (una) coroană în care se cuprinde și porto-postal, cine nu o cumpără să îmbogățește cu o coroană. Cine o cumpără: nu o mai dă nici pentru 10 coroane.

Se află de vânzare: la administrația ziarului »Tribuna«, la adm. »Tipografiei diecezane« în Arad, și la »Poporul Român«, Budapesta, VII, István-ut 11.

## Economie.

Arad, 25 Iulie 1906.

Nou institut de credit. După cum suntem informați fruntașii români din părțile Butenilor, au ținut, la inițiativa dl dr. A. Grozda avocat în Buteni o consfătuire, în care au hotărât înființarea unui institut de credit, cu un capital social de 100,000 coroane, în Buteni.

Adunarea constituantă s'a hotărât să se țină 15 Septemvrie a. c. termen deodată și pentru subscripțiunea de acțiuni cari se vor face pe listele esmise de fondatori.

## Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 24 Iulie.

INCHEEREA LA 12 ORE :

Grâu pe Oct. 1906 (100-clgr.)	7-42 — 7-43
Secară pe Octomvrie	7-72 — 7-73
Orz pe Octomvrie	6-34 — 6-35
Cucuruz pe Iulie	5-32 — 5-33
Cucuruz pe 1907	6-38 — 6-39
Grâu pe Aprilie 1097	6-58 — 6-59

INCHEEREA LA 5 ORE :

Grâu pe Octomvrie 1906	7-41 — 7-42
Secară pe Octomvrie	7-70 — 7-71
Ovăs pe Octomvrie	6-33 — 6-34
Cucuruz pe Iulie	6-29 — 6-30
Cucuruz pe 1907	5-31 — 5-32
Grâu pe Aprilie 1907	6-37 — 6-38

## Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu : 78—100 klgr.	Cor. 15-00—15-20
79—100	
Secară : 100	11-60—11-70
Orz : 100	13-50—13-60
Ovăs mercantil 100 klgr.	15-10—14-20
Ovăs cernut 100 klgr.	13-30—13-30
Cucuruz nou 100	13-00—13-10
vechiu 100 klgr.	

## Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară : Bătrâni, grei părechea în greutate 400 klgr. 115—116 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 122—123 fil.; calitate sârbească : grei părechea peste 260 klgr. 124—125 fil.; mijlocii părechea 250—260 klgr. greutate 126—130 fil. Ușori până la 200 klgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil : Sever Bocu.  
Editor proprietar : George Nichin.

Cultivarea părului. Cea mai obvenită cauză a căderii părului, după cum a dovedit-o cei mai numiți medici, e însuși mătreața, cei ce sufăr de acest morbo



în timpul cel mai scurt devine pleșuvi, doare-ce mătreața și bește perii și uscă rădăcinile părului. Nenumărați medici experți din patrie și străinătate recomandă „spiritul de păr PETROLIN” despre ce prin epistole de recomandare se arată că după o folosire de câteva zile împiedică căderea părului, și ori ce morbo de cap și în mod avanta

gios ajută la creșterea de nou a părului. La cumpărare să fiți cu băgare de samă la simbolul de mai sus. Ce alt spirt adus în circulație e numai o imitare și falsă care stricăcioasă. Se capătă numai la pregătitorul : Drogeria și laboratorul de cosmetică Koránis Wachsmann, Szabadka. Magazin principal la farmacia Földes Kelemen. Se poate capătă și în prăvălia de toaletă alui Hegedüs Gyula.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei« :

## Chestiunea de naționalitate

De Br. Eötvös József,  
tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto

## Stabiliment de hydrotheraphie

### Wällischhof

stațiunea de tren și postă Brunn-Maria-Erzersdorp, 30 min. departe de Viena.

### Aranjament modern

(pe lângă hydrotheraphie completă, băi de soare, de aer, de acid carbonic și electric, massage, electrizare, gimnastică suedă, dietetică individualizată etc.)

### Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului :

Dr. Marius Sturza

**S** lănină, unsoare  
și tot felul de articole  
**de pe cârnătorie**  
pe lângă prețurile cele mai avantajoase  
se poate câpăta zinic în băcănia lui  
**Garay Károly**  
Arad, piața Boczkó nr. 2.

**Inainte**

**de a cumpăra cafea,**  
vă rog faceți o probă de cumpărare de  
**cafeaua prăgită de Palermo**

ce atât pentru cafeaua cu lapte, precum și  
pentru cea neagră e ceva fenomenal de fină,  
gustul și mirosul e neîntrecut, nevătămătoare  
pentru nervi și pe lângă toate acestea e foarte  
spornică și bogată. În toată săptămâna pră-  
gire proaspătă de două-ori; împachetare de  
1/4 și 1/2 klgr. se poate câpăta exclusiv  
**la băcănia lui**

**Dürr Gusztáv**  
**ARAD**

**vis-à-vis cu primăria orașului.**

Feriți-vă de commis-voiajuri. Fie-care pachet  
e provăzut cu numele firmei mele și cu  
sigilul meu de cusutor.

## Raderea de prisos!

Cine voește se economisescă banii, cine  
voește se cruțe timpul, cine nu voește se  
o o fie espus la vre-o boaldă de piele. o o  
acela se rade

cu „RASOL“  
sănătos! plăcut! ieftin!

Un kilogram cu care se poate rade de  
30 de ori, 2-40 Cor. În provincie 3. Cor.  
plătindu-se înainte, se trimite gratuit. Cu  
mandat postal mai scump cu 20 fil. Pregă-  
tește și trimite

„RASOL“ Vegyipar Vállalat  
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

— Vânătorilor dă concesiune. —

Cel mai bun mijloc pentru stărpirea  
părului

e „RASOLIN“-ul  
foarte recomandat damelor,

Prețul unui borcan 2 Cor. în provincie 2-50  
Cor., pe lângă trimiterea sumei, franco cu  
mandat postal e mai scump cu 20 fil. Uni-  
o o o o cul pregătitor o o o o

„RASOL“ Vegyipar Vállalat  
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Magazin: Farm. Török József, Király-u. 12  
Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

**MANDL FERENCZ**

vopsitor de metal

ARAD, STRADA BOCZKÓ Nr. 11.

Primește spre efectuare orice lucru ce cade în  
această branșă, precum căzi pentru scaldă, chi-  
lii de scaldă, mobile de fier și de lemn, cano  
de apă, punerea în aur, marmură și bronz  
lampelor, pictură de majolica pe lemn și metal,  
flocrozare în orice valoare în forma cea mai  
senzațională pe lângă prețuri ieftine și ser-  
viciu prompt.

**Bräuner Vilmos**

zugrav-decorator

ARAD, — Strada KAPA — N. o. 12.

Locuința mea ȳela I Martie: strada  
Deák Ferencz în casa lui Melrovitz.

Primește spre efectuare orice lucru ce se  
ține de un zugrav, precum:  
decoratca interiorului de bisorici, sale, cas-  
tele, cre și zugrăviri de teatru și tablouri.

Efectueșc lucruri din provincie.

Fac la dorința planuri de lucrări în cinște.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

**BANI**

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4 1/4, 4 1/2, 4 3/4  
și 5%, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de  
interes corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorința anticipez spe-  
sele de intabulare, convertez datoriile de interes mari

— Resolvare grabnică, serviciu prompt. —

**SZÜCS F. VILMOS**

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului  
Bichis, Gyula, Ciaba.

ARAD, Boros-Béni-tér 22 sz. etagiul I.

(Piața cerealelor.)

Biroul filialei: B.-Ciaba, Calea Berényi.

Primeșc pe lângă onorar acuisitori de afaceri abili  
și demut de încredere.

**Institut de vindecare și creștere pentru epileptici**

la băile dela B A L F.

Aranjat pentru 200 bărbați și femei bolnave, pe baza or-  
dinului ministrului de interne Nr. 56,445/1903 și din 17 Iunie  
1903. Prețul de îngrijire: clasa I pe an 1600 cor., cla a  
II pe an 1000 cor., clasa III pe an 600 cor. Afară  
de aceste clase se mai pot primi bolnavi săraci, însă pe  
sarcina fondului regnicolar pentru îngrijirea bolnavilor. Pen-  
tru primire în forma aceasta însă fiecare bolnav are a-ce  
însinua separat prin rugare, pe baza ord. ministr. de interne  
de dito 28 Octomvre 1903 Nr. 97,221/IVa. Cu îngrijirea  
bolnavilor sunt concrezute maicele ordinului Franciscan din  
Buda. Cu prospecte și alte deslușiri servește Dr. Wosinski  
István, propr.-director al băilor Balf. Poșta, tren, telefon loco.

**Molnár Antal**

măsar

Arad, Part-u. nr. 4 (Casa proprie).

Se recomandă onor. public pentru pregătirea a ori-ce fel de  
lucrări de lemn aparținătoare acestei branșă, precum:

mobile de alcouri, de prânzătoare, de salon, de cuină,  
de grădini și de vile,

precum și spr pregătirea aranjamenteilor de prăvălii,  
de birouri, de portale și ori-ce fel de lucrări pentru bi-  
serici și alte edificii publice.

Comandele se efectueșc prompt pe lângă prețuri convenabile și  
garanță.

— Desemne și modele chimice se trimet la cerere. —

# JAKOB REICH FABRICĂ DE CUMPENI DECIMALE ȘI DE MAȘINI ECONOMICE -- -- UJVIDÉK.

Cumpeni decimale, vâpsite galben,  
fără greutate:

50	100	150	250 chilograme
24—	28—	32—	36— Coroane.
300	500	750	1000 chilograme
40—	50—	80—	100— Coroane.

Cu încuetoare dublă cu 10— coroane mai mult.  
Greutățile să socotese separat.

Tăietor de paie patentat cu îmbucătură  
50— coroane.

Tăietoare de rând 48 cor.

Pentru călcat cu piciorul cu 5 coroane mai mult.

Săpător de porumb foarte bun  
50 de cor.

Vîrteje pentru un cal 160 cor.

Fabric mașini de imblătit cu benzină

după brevetul propriu al meu. — Mașinele toate au fost probate și găsite bune peste așteptare. Să pot ușor manua, se poate lucra ori când cu ele; garantez pe 2 ani despre durabilitatea lor; eu singur leam examinat; funcționează momentan fără pierdere de vreme; să poate lucra toată ziua fără control; umblă înainte și înapoi.

La cerere trimit prețuri curente despre fabricatele mele.

**MÁLICS J.** sculptor și măsar **ARAD,** Str. Közép nr. 16.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de sculptorie din Arad, strada Közép nr. 16, care e aranjat conform recerînțelor moderne, se pregălesc

**dormezele,**

mobiliare de salon etc., etc., după stilul cel mai nou și după execuția cea mai frumoasă.

Mai departe în atelierul meu se găsesc

**tot felul de mobile**

prin ce mă aflu în plăcuta poziție, ca comanda cele mai mari să le efectuec pe lângă prețurile cele mai favorabile, în timpul cel mai scurt, posibil.

La dorință pot se dau deslușiri cu privire la prețuri, comanda din provincie se fac cu reîntorcerea poștei.

Cerând comanda D-Voastre, rămân

cu deosebită stimă  
sculptor și măsar  
Arad, str. Közép nr 16.

**Málics J.,**

In pretuita atențiune a arhitecților!

## Lenkey Antal

zidar diplomat și întreprinzător-architect

**ARAD, strada Szekeres Nro. 4.**

Se recomandă atențiunii p. t. publicului din loc și din provincie care vrea să zidească, primind pe lângă prețuri moderate și pe lângă garanță tot felul de lucrări din branșa zidăriei anume: case de arandă, case private, casele de vară și grădare precum și transformarea edificiilor vechi, a fațadelor și a pavajelor de ciment și beton.

La dorință servesc gratuit cu planuri și cu preliminar de spese.

## Nou mod de lecuire.

Reumaticilor etc. recomand **ghetele igienice și sănătoase** făcute de mine, de mulți ani întrebuințate, de medici recunoscute, industrie maghiară, patentată și în străinătate. Construcția din lăuntru a acestei ghete după părerea specialiștilor asigură în mod neîndoielnic forma normală și naturală a piciorului, rehabilitează sănătatea bolnavului reumatic, iar construcția sănătoasă o apără de răceală și de alte morburii periculoase. Ghetele sunt ușoare și de formă elegantă, și aceluia, cari după cum li-e oficiul lor umblă mult, sunt neprețuit de bune. Vindecă cu succes asudarea picioarelor și alte boale, circulațiunea sângelui o face regulată deci e un leac folositor pentru multe boale. Preparătorul și inventatorul unic e

**Rytkó Győző** Budapest, Kerepesi-ut 29.

Ghetele igienice al dui Rytkó Viktor corespund tuturor recerînțelor, în urma cănta omul își poate păstra sănătatea timp îndelungat, de acela le recomand cu dură tuturor. Dr. Löffler Emil, de 40 ani lucru în Budapesta, VI., Uj-utca nr. 11.

On. die Rytkó! Cu ghetele ce le-ai făcut pe sama mea, ai câștigat deplina mulțumire, atât în ce privește partea igienică cât și forma ei. Prăvălia Diale o recomandă în tot locul. Dr. Roth Henrich, Hársfa-fürdő (cottul Bere)

## Avis!

Avem onoare a cunoștința onoratului public, precum și pre stimații noștri clienți, că din cauza ridicării chiriei prea mare de prăvălie

**dela 1 August**

suntem siliți a ne strămuta prăvălia noastră de acum **din Andrásy-tér 22**

**în Szabadság-tér nr. 14**

„LA CIZMA ROȘIE“

(lângă fostul PORTER).

Având în vedere și mai departe a servi onoratului public cu marfă bună și prețuri moderate, rog totodată a lua la cunoștință strămutarea prăvăliei și a ne da și mai departe sprijinul D-Voastre.

Cu stimă:

**Iustin Olariu**

conducătorul Societății Călfunariilor

Aradi Czipészek Termelő Szövetkezete.

## VARGA SÁNDOR

◆◆◆ ATELIER DE SCULPTOR ◆◆◆

**Szeged, Tisza Lajos-körut 79**

Primește spre efectuare: decorări de edificii, frontispiciu, plafoane teracotte din gips, decorări din ciment și beton în ori-ce stil, în execuție corectă; tot astfel statue după portrete sau după natură în execuție artistică pe lângă prețuri moderate.



Proprietarul  
unei mașini de călcat  
cu o putere de 8 cai  
pe sezonul trierării  
**caută trierare.**

Detailuri la Berta Testvérek sau  
Kossuth-utca nr. 46.

## RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. pu-  
blicului asupra fostului restaurant

# KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele  
mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum  
vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

000 Seară de seară muzica cea mai  
bună dilectează pe oaspeții mei. 000

Serviciu prompt, curat și conștientos. 000 Abonamente se fac cu  
prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

**Tóth Endre**  
restaurantier.

**Contra anemiei și nervosității**

cea mai bună influență are

**Vinul ferat china** al farmacistului  
Rozsnyay  
Mátyás.

Prețul unei sticle e de 3 cor. 50 fil.

**Contra căderii părului** are cea mai  
bună influență

**Spiritul de păr al lui Rozsnyay**

care în scurtă vreme delătură mătreața și căderea  
părului; apără părul de rupere și-i dă o strălucire  
mătăsoasă. Prețul unei sticle e de 1 cor. și 50 fil.

**Sirop pentru copii, contra tusei**

Leac admirabil pentru copii mici.

Sticla: 60 fileri.

Toate aceste medicamente se capătă  
în stare veritabilă, la spițăria lui

**ROZSNYAY Mátyás, Arad**

**Szabadság-tér.**



**In interesul celor răniți!**

Răniții lucră în interesul lor dacă cele trebuincioasă pentru  
bandaje le comandă din PÉCS, căci un bandaj pe o parte  
costă numai 4 coroane, iar cel întreg 8 coroane, cel dublu în  
preț dublu. Legături menstonale pentru femei, bucata 5 co-  
roane, flanel pentru foale dela 7-10 coroane.

La comandarea bandajelor se cere grosimea trupului,  
mai departe să se spună că în ce loc e rana, în stânga, dreapta  
sau de ambele părți, să se spună apoi de ce mărime e.

Se trimite cu rambursă, — în caz de nefolosire se poate  
schimba.

Cumpărători cunoscuți să ceară prețuri separate.

Cu deosebită stimă

**Benczenleiter Gyula, bandajist**

PÉCS, strada Ferencziek nr. 14.

Bogat asortiment de lămpi de casă și candelabre.

Prăvălie: **Andrássy-tér**  
; ; ; No. 13.

Palatul minorității. No. telefon 888.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

**KOHN JÓZSEF**  
A R A D

Atelier: **Rathány-u.**  
; ; ; No. 23.

Casa proprie. — No. telefonului 821.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

**Lumina nouă!**

**Noutate!**

**Lumina nouă!**

Pe teren gazopiric  
cel mai bun succes  
l-a avut până acum

**lampa mercediană**

la care lumina are a 75 de luminări, costă mai puțin decât lampa cu petrolu 20"  
și care poate fi aplicată la ori-ce candelabru ori lampa de masă; prin ceea-ce  
cu 30% avem luminat mai frumos și 50% cruțare de petrolu. Recomand  
aceasta în atenția cafegiilor, birtașilor, cancelariilor celor cu afaceri și privaților.

Singurul magazin e al meu, unde răspund punctual și efeptuesc orice comandă.

Cu stimă: **Kohn József.**

Mare magazin de ustensili și articole casnice.

## È și în interesul D-Tale!

— Dacă voești se cumperi, nu întârziă de a cerceta

**magazinul**  
de stofe de haine pentru femei

a lui  
**HEGEDÜS ÁRMIN**

care acum e sortat cu cei mai noi și mai la modă articoli.

Prețurile neîntrecute de ieftine esclud ori-și-ce emulare.

*Prețurile articolelor de reclam:*

**Un blous la modă** foarte frumos și **o stofă**  
pentru haine mtrul **33 cr.**

**Ombreeé** stofă pentru blous elegant și fin, re-  
gele sezonului mtrul **65 cr.**

**Ce nime n'are, o plapoma brilliantină**  
pentru două persoane, pân'acum 4 fl., acum **2.95 cr.**

**Magazinul meu de stofă din patrie e de ajuns**  
pentru întreag comitatul Aradului.

Mare asortiment dintre 120 și 140 cmtri de stofă  
se poate afla numai în prăvăliile din capitală.

Rog să priviți galantarul meu! Cere sprijinul on. public cu stimă

**HEGEDÜS ARMIN**

Arad, piața Szabadság nr. 17, vis-à-vis de cei 13 martiri.

**Rog a privi galantarul vânăt!**

**Berger Gyula** — farmacia  
„la Sta Eli-  
sabeta” —  
— ARAD.

Recomandă mult căutatele sale preparate:

**Săpunul spermacetic »Sf. Elisabeta«** cu efect sigur asupra pelii, pro-  
cum și contra pistruilor ca mijloc  
de înfrumșetare și reconstruirea pelii: — — o bucată mare 60 fleri.

**Pudră »Sf. Elisabeta« (roza)** articol admirabil pentru menținerea fru-  
museții, de tot inofensiv. Se poate căpăta  
în culoare albă, roză și crem: — — o cutie 90 fleri.

**Apa de dinți »Sf. Elisabeta«** recomandabil în special celor cu dinți  
râi. Rumenește gura, întărește gingiile,  
sistează durerea de dinți și oprește stricarea dinților: — un flacon 90 fl.

**Apă de iorgovan pentru frumusețe »Sf. Elisabeta«** Articol foarte iubit  
de dame. Se poate  
căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

**Leac contra reumei și răcelei »Sf. Elisabeta«** Leac cu efect sigur con-  
tra reumei, răcelii, ischias,  
deasemenea contra durerii de cap, câteva fricțiuni ajung, pentru ca și cea  
mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.

**Spirit pentru păr »Sf. Elisabeta«** Sistează căderea părului și formarea  
de mătreată o împiedecă radical. —  
Prețul: — — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.

**Alifie pentru păr.** Promovează creșterea părului și îl face foarte un-  
dulos. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

**Ceai minunat pentru pept »Sf. Elisabeta«** contra tusei, troahnei, fri-  
gurilor de stomac și boa-  
lelor de gât. — — o cutie 80 fleri.

**Eter pentru bățături.** Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ce  
bătucire a pielii, ori bățături. O sticlă e de  
ajuns pentru delăturarea celor mai mari bățături. — o sticlă 70 fleri.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară  
și străinătate, medicamente pentru animale, pen-  
tru porci, vite și galițe.

Cel mai bun

## prav pentru insecte

pentru nimicirea purecelor, stălni-  
țelor, muștelor și a altor insecte.

**Tabakó**

admirabil prav contra moliilor, efectul  
deja după o zi întrece pe cel al naphta-  
linului.

Jumătate klgr. . . . . 50 fleri.  
Un klgr. . . . . 1 cor.

Se poate căpăta

— în Arad și jur —

numai la drușheria și parfumeria

**Vojtek és Weisz**

ARAD

## Sirupul carpatian

pentru pept

al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.



Acest sirup, ce se întrebuin-  
țează cu succes de 30 de ani,  
e admirabil medicament con-  
tra tusei și asudărei de noapte.



Promovează pofta de mân-  
care, nutrirea și mistuirea;  
întărește și întinerește corpul.



Bărbații și copiii, îl pot fo-  
losi fiind-că are deosebită  
influență asupra singelui și  
formărei oaselor.



Prețul unui flacon 80 cr.



Se poate căpăta numai la  
spițaria lui



**Barcsay Károly**

■ Szeged, Széchenyi-tér 12. ■